

آن شهر پاسخگو هستم. و همه مردم شهر هم مرا می‌شناسند. [همه‌ی حاضرین] ۵۹ نفر که هیچی، خیلی آنجا حادثه اتفاق افتاده [است]. ۵۹ نفر طبق حکم دادگاه انقلاب تبریز اعدام شدند، همان موقع هم ۵۰۰ پاسدار در آن شهر شهید شدند. خیلی وقایع آنجا هست، همه آنها را می‌شود شمرد. [همه‌ی حاضرین]

### سخنان شهلا لاهیجی

[...] <sup>۱</sup> ببینید، این مقاله شاید ۸ صفحه دیگر داشت که ۳۰ دقیقه‌ای که برای من وقت تعیین کرده بودند که من راجع به همه اینها جواب بدهم، متأسفانه تقریباً چند صفحه از وسطش و انتهای مقاله [ای] که من نوشته بودم که چطور می‌شود فرایند نشر در ایران اصلاح بشود، افتاد. یعنی از آن محو شد. ما بحثمان این است که قلم شکسته نمی‌تواند خلاقیت داشته باشد و اگر بناست در ایران ادبیات شکوفا بشود، باید هر نوع بندی [از] ذهن و دست و پا و حتی زندگی نویسنده، یعنی زندگی مالی‌اش — حالا زندگی جانی که در ایران در خطر [است] بماند — برداشته شود تا یک خلاقیت ادبی به وجود بیاید. درباره وضعیت کتاب هم خدمتان عرض کنم، یک فرایند خیلی مشخصی دارد. از قبل از چاپ تا مرحله درآمدن از صحافی. تازه اگر آقایان در یکی از روزنامه‌هایشان چیزی ننویسند. اگر بنویسند، معمولاً برای چاپ دوم کتاب اشکال پیش می‌آید. این قضیه نسبتاً مفصلی است که الآن وقتش نیست. اگر سؤال‌کننده مایل باشد، من بیرون از سالن برایشان توضیح می‌دهم. فرایند کتاب چیست؟ یعنی از کجا شروع می‌شود و کجا ختم می‌شود. اگر از خاطرم نرفته باشد، سؤال دیگری درباره نشر از من نیست؟

### سخنان چنگیز پهلوان

والله، سه تا مورد بود، بنده به اختصار عرض می‌کنم. یکی این که سؤالی فرمودند که نماینده ما اینجا نیست. من این را نفهمیدم. گوشم هم وضعش خوب نیست. اما در مورد آزادی خلقها بنده این را عرض کنم، شاید من نخستین کسی بودم [که] به طور تئوریک و منسجم در مورد گفتار چپ در مورد آزادی خلقها موضع گرفتم. هنوز

۱. جافنادگی از نوار است.

























































